

COALITIEAKKOORD

2010-2014

CDA & WERKGROEP het BILDT

Voorwoord

Op grond van de uitslag van de op 3 maart 2010 gehouden raadsverkiezingen, heeft het CDA het voortouw genomen bij de coalitieonderhandelingen. Dit heeft er uiteindelijk toe geleid dat het CDA en de Werkgroep het Bildt zijn overeengekomen om samen een coalitie te vormen in de nieuwe raadsperiode 2010-2014.

Het verloop en de uitkomsten van de coalitieonderhandelingen zijn door de CDA-onderhandelingsdelegatie verantwoord in een eindverslag, dat inmiddels ter kennisneming aan de raad is aangeboden.

In het voorliggende coalitieakkoord worden de koers en de richting aangegeven die de coalitiepartners voorstaan voor het in de komende jaren te voeren beleid. Daarbij gaat het zowel om voorzienbare algemene (landelijke) ontwikkelingen op tal van beleidsterreinen als om aangelegenheden die tot de eigen autonomie van de gemeente behoren.

Een en ander is vorm en inhoud gegeven aan de hand van een aantal hoofditems van algemene aard en een aantal meer specifieke aandachts- c.q. speerpunten per programma (analoog aan de indeling van de gemeentebegroting).

Er staan de gemeente in de komende raadsperiode spannende tijden te wachten, die raken aan haar (voort)bestaan.

Eenzijds gaat het daarbij om de ontwikkelingen rond de samenwerking in Middelseeverband.

Volgens daarover gemaakte afspraken, zal in 2013 een evaluatie worden gehouden. De coalitie stelt zich hierbij op het standpunt dat bij t.z.t. in dit verband te maken keuzes moet worden ingestoken op behoud van de zelfstandigheid van de gemeente het Bildt. Of wel middels de samenwerking met de andere Middelsee Gemeenten dan wel via een andere vorm van intergemeentelijke samenwerking. De coalitie realiseert zich hierbij terdege dat het uitgangspunt van behoud van zelfstandigheid in ernstige mate afhankelijk is van de bereidwilligheid tot samenwerking van andere gemeenten.

Naast de intergemeentelijke samenwerking staan de gemeente een forse opgave en uitdaging te wachten op het terrein van de gemeentefinanciën. In de komende jaren zullen ongekende kortingen op het Gemeentefonds plaatsvinden die de gemeente noodzaken tot forse ingrepen in het gemeentelijk huishoudboekje. Hiervoor zal veel stuurmanskunst nodig zijn. Meer dan ooit zal de gemeente genoodzaakt zijn de afnemende financiën met visie en overtuigingskracht te verdelen.

De coalitie is van mening dat de ombuigingsoperatie niet per definitie moet betekenen dat “alles op slot wordt gezet” en dat er daardoor geen enkele ruimte zou zijn voor nieuwe initiatieven, bijvoorbeeld op het terrein van de leefbaarheid in de dorpen. Het uitgangspunt moet zijn dat er een goede en evenwichtige balans wordt gevonden tussen het reduceren op bestaand beleid en het oppakken van nieuw beleid.

Verder acht de coalitie het van cruciaal belang dat de bevolking en relevante partijen nadrukkelijk bij het ombuigingsproces worden betrokken en wel om op die manier begrip en draagvlak te creëren die uiteindelijk kunnen en moeten leiden tot het maken van de juiste keuzes.

De coalitie gaat er van uit dat bij de in de komende raadsperiode te behandelen onderwerpen, waaronder de zware ombuigingsoperatie, op een constructieve opstelling van de oppositiepartijen mag worden gerekend.

HOOFDTHEMA'S MET EEN ALGEMEEN KARAKTER

1. Ombuigingsoperatie

De economische crisis, waarin ons land is terecht gekomen, zal voor de gemeenten grote gevolgen hebben.

Dat is nu al merkbaar als het gaat om teruglopende inkomsten uit grondexploitatie, lagere opbrengsten uit belastingen en bouwleges door stagnatie in de bouwsector en hogere bijstandsuitgaven. Naar verwachting zal een algeheel herstel van de economie nog wel enige tijd op zich laten wachten.

Daarnaast zullen de gemeenten de komende jaren worden “opgezaagd” met flinke kortingen op het Gemeentefonds. Daarmee moet als het ware een bijdrage worden geleverd aan het terugdringen van het financieringstekort van de rijksoverheid, een tekort dat is opgelopen door de financiële gevolgen van de getroffen maatregelen om de crisis te bestrijden. Het staat als een paal boven water dat de gemeenten met een ombuigingsoperatie zullen worden geconfronteerd.

Over de omvang en de temporisering van deze operatie bestaat nog steeds de nodige onzekerheid. Gelet op voorlopige uitlatingen in dezen van de landelijke politieke partijen mag worden verwacht dat de bezuinigingsronde over een langere periode zal worden gedoseerd, bijvoorbeeld over de komende twee kabinetsperiodes.

De coalitie vindt dat de gemeente hierop tijdig en adequaat moet inspelen.

Vanwege de onzekerheden over omvang en tempo van de ombuigingen, acht de coalitie het in dit stadium ondoenlijk om nu reeds exact aan te geven welke bezuinigingsmaatregelen moeten worden getroffen om de gemeentefinanciën op orde te brengen.

Niettemin acht de coalitie het zaak om enige richting te geven aan de wijze waarop de ombuigingsoperatie op het Bildt zou kunnen worden vorm gegeven.

Aanpak

Door het college is aangekondigd dat de raad in april/mei 2010 een voorstel zal worden gepresenteerd hoe we het ombuigingsproces zowel procedureel als procesmatig zouden kunnen aanpakken. Ook de participatie van burgers en instellingen in dit proces is daarbij een belangrijke randvoorwaarde. De bedoeling is dat de raad aan het college de opdracht geeft om de oplossingsrichtingen, die de raad voorstaat, verder in detail uit te werken.

Met deze voorgestelde aanpak kunnen wij ons als coalitie geheel verenigen. Vooral ook de voorgestane participatie van burgers en instellingen spreekt ons erg aan omdat deze o.i. van groot belang is om begrip te creëren voor de inspanningen die gevraagd worden.

Oplossingsrichtingen

Als het gaat om de mogelijke oplossingsrichtingen, wil de coalitie daaraan de navolgende uitgangspunten verbinden:

1. Het gemeentebestuur dient zonder enig voorbehoud zorg te dragen voor sluitende begrotingen en meerjarenramingen.
2. Bij het selecteren van de bezuinigingen worden de bij het Visiedocument geformuleerde kernwaarden nadrukkelijk in de afweging betrokken (vastgesteld met raadsbesluit van 26 april 2007).
3. Vooraf wordt geen enkele bezuinigingspotentie uitgesloten, zij het dat niet mag worden getornd aan het minimabeleid.
4. Zo mogelijk wordt door alle beleidssectoren bijgedragen aan het noodzakelijk bezuinigingspakket.

5. In de te treffen bezuinigingsmaatregelen worden uiteraard ook alle externe partijen, zoals gemeenschappelijke regelingen en gesubsidieerde instellingen, nadrukkelijk betrokken.
6. Op voorhand is bepaald niet uit te sluiten dat ook de omvang van de ambtelijke organisatie ter discussie moet worden gesteld. In geval van een noodzakelijke inkrimping van het ambtelijk apparaat zal zulks, naast eventuele efficiencymaatregelen, gepaard kunnen gaan met een aanpassing van het takenpakket.
7. Een verhoging van de gemeentelijke belastingdruk wordt niet bij voorbaat uitgesloten, doch de insteek daarbij is om deze zoveel mogelijk te beperken.
8. Door de ombuigingsoperatie moeten niet alle mogelijke beleidsontwikkelingen voor de toekomst, bij voorbaat op slot worden gezet. M.a.w. bij de bezuinigingstaakstelling moet rekening worden gehouden met enige financiële expansie voor nieuw beleid.
9. Er dient een buffer in de algemene reserve te worden gehandhaafd voor eventuele financiële risico's. Bij de behandeling van de Nota weerstandsvermogen en risicomangement gemeente het Bildt is door de raad in zijn vergadering van 27 september 2007 op dit punt besloten dat er naar wordt gestreefd dat de ratio inzake het weerstandsvermogen niet minder dan 1,4 mag zijn.
10. De besluitvorming over de ombuigingsoperatie moet niet eigenstandig plaatsvinden, maar gelijktijdig en in samenhang met bestaande en mogelijk toekomstige beleidswensen en wel om op die wijze tot een evenwichtige en verantwoorde integrale afweging te komen.

Positie lopende projecten

In het voorgaande is reeds gewezen op de noodzaak om bij de ombuigingsoperatie een integrale afweging te maken in samenhang met bestaande en eventuele toekomstige beleidswensen.

In dat verband is sprake van een aantal thans reeds bestaande beleidswensen in de vorm van een aantal "lopende" projecten. Wij achten het zaak om de positie en de prioriteit van deze projecten nadrukkelijk te borgen.

Wat ons betreft gaat het hierbij om de volgende projecten:

- * Realisatie Multi-Functionele-Accommodatie Minnertsga (gemeentelijke investering € 1,5 mln).
- * Toeristische overstapplaats Oudebildtzijl (gemeentelijke investering plm. € 80.000,-).
- * Onderwijscampus voortgezet onderwijs (gemeentelijke investering € 6,0 mln).

Wij zijn van mening dat door de gemeente daadwerkelijk medewerking moet worden verleend aan de uitvoering van deze projecten, zulks gelet op het stadium waarin deze projecten qua voorbereiding en gewekte verwachtingen verkeren, een en ander uiteraard binnen de hiervoor aangegeven financiële kaders.

Mocht de realisering van de Onderwijscampus geen doorgang kunnen vinden, dan zal op een andere wijze in de huisvestingsproblemen van de Ulbe van Houtenschool moeten worden voorzien, wat ook gepaard zal gaan met een aanzienlijke investering.

Om de dekking van de met voorgaande projecten verband houdende investeringen c.q. lasten te borgen, geven wij aan het college de opdracht mee om daarmee rekening te houden bij en te voorzien in het t.z.t. aan de raad te presenteren ombuigingspakket.

Slotopmerking

De noodzakelijke ombuigingsoperatie plaatst de gemeente voor een bepaald niet gemakkelijke opgaaf. Van het gemeentebestuur zal dit moed, daadkracht en lef vergen om dit alles in goede banen te leiden. Er zullen pijnlijke maatregelen aan de orde komen.

Anderzijds geeft een en ander ook de kans op een grondige bezinning op de kerntaken van de gemeente: alles zal tegen het licht moeten worden gehouden.

Reden te meer om er als gemeentebestuur samen met de bevolking tegen aan te gaan.

2. Middelsee-samenwerking

De coalitie gaat voluit voor het behoud van de zelfstandigheid van de gemeente het Bildt. Door samenwerking wordt de ambtelijke organisatie versterkt. Op onderdelen zal efficiënter en effectiever worden gewerkt, deze werkwijze biedt kansen om de kwaliteit te blijven waarborgen. Wij onderschrijven het convenant tot samenwerking in Middelseeverband en wij zullen ons inspannen ook na 2013 het samenwerkingsverband te laten voortbestaan.

3. Zorgcomplex

De coalitie staat nog altijd vierkant achter het raadsbesluit waarbij planologische medewerking werd verleend voor het realiseren van het Zorgcomplex voor dementerende ouderen annex de bouw van een aantal appartementen voor senioren op de locatie aan de Wassenaarstraat te St.-Annaparochie.

De coalitie spreekt dan ook de hoop uit dat deze voorziening uiteindelijk zijn beslag zal kunnen krijgen, mits zulks uiteraard mogelijk blijkt te zijn binnen de wettelijke voorschriften inzake geluidhinder etc.

Het complex biedt, in combinatie met de samenwerking met het Verzorgingscentrum het Bildt, een zichtbare toegevoegde waarde aan de opvang van zorgbehoevende ouderen in de eigen omgeving. Neveneffect is dat deze voorziening een stimulans betekent voor de werkgelegenheid op het Bildt.

4. Krimp

De veranderingen en gevolgen van de bevolkingsontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld vergrijzing, dalend aantal basisschoolleerlingen en meer alleenstaanden hebben gevolgen voor de (economische) vitaliteit en de leefbaarheid van de dorpen.

Beleidsvragen die dat oproept hebben betrekking op de woningmarkt, voorzieningen op het gebied van onderwijs, zorg, (sport)verenigingen en werkgelegenheid. Op die gebieden zullen we de realiteit van genoemde veranderingen onder ogen moeten zien. Daarbij is duidelijk dat genoemde ontwikkelingen vragen om een brede aanpak op regionaal niveau. Inmiddels zijn de gemeenten in Noordwest-Fryslân een overleg gestart, waarbij allereerst in beeld gebracht zal worden wat de specifieke gevolgen voor de regio en de individuele gemeenten op de betreffende beleidsterreinen zijn. De coalitie staat positief tegenover gezamenlijk onderzoek en het samen ontwerpen van duurzame oplossingen, uitgaande van de kracht van het gebied. Genoemde bevolkingsontwikkelingen zijn een feit en kunnen niet tegengehouden worden; het gaat er om 'hoe je er mee omgaat'. Het raakt vele terreinen waaronder de dorpsvisies en krimp en de eventuele gevolgen in deze zullen onderwerp van gesprek zijn met dorpsbewoners en de Verenigingen van Plaatselijk Belang in relatie met het vitaal en leefbaar houden van de gemeente het Bildt.

5. Dorpsvisies

Onze gemeente kent actieve dorpsgemeenschappen die de leefbaarheid in de dorpen willen handhaven en, waar mogelijk, willen versterken. Bijna alle dorpen hebben inmiddels onder aanvoering van de Plaatselijke Belangen en met hulp van groepen inwoners een dorpsvisie opgesteld.

De coalitie vindt dat dorpsvisies betrokken moeten worden bij toekomstige planontwikkeling als het gaat om voorzieningen en accommodaties. Daarbij noodzaakt de realiteit ons in het kader van o.a. eerder genoemde vergrijzing, ontgroening en onafwendbare bezuinigingen, de projecten te bekijken en te beoordelen op duurzaamheid; wat levert de investering/subsidie op langere termijn op? Houden we voorzieningen in stand die de inwoners kansen geven en actief houden? Wat zijn basisvoorzieningen voor de leefbaarheid in een dorp en/of de omgeving? Samen als dorpen en inwoners naar antwoorden en oplossingen zoeken wordt een spannend proces.

De uitvoering van plannen uit de dorpsvisies wordt mede mogelijk gemaakt en gestimuleerd door het Dorpenfonds. De coalitie wenst, indien zulks mede in het kader van de ombuigingen mogelijk blijkt te zijn, de financiële kaders van het Dorpenfonds in stand te houden.

SPECIFIEKE AANDACHTS- EN SPEERPUNTEN PER PROGRAMMA

PROGRAMMA 0 ALGEMEEN BESTUUR

1. Burgerparticipatie

De betrokkenheid van de inwoners van het Bildt bij beleids- en besluitvorming is een belangrijke voorwaarde om concrete resultaten te bereiken. Het samenwerken met betrokken en actieve inwoners is een uitdaging voor de gemeente. Het verkleint de spreekwoordelijke kloof en draagt bij aan een grotere bestuurskracht.

Wij zetten ons in om de mogelijkheden van inspraak, meedenken en samenwerken vorm te geven en uit te breiden.

Doelstelling hierbij is om enerzijds informatie te verkrijgen om verantwoorde beleidskeuzes te maken, anderzijds om informatie te geven waardoor draagvlak voor beleidskeuzes kan worden verkregen.

De interactie met de inwoners, al dan niet in samenwerking met en met behulp van de Plaatselijk Belangen, staat en valt met een juiste communicatie.

De coalitie vindt dat hierbij ook de ict-mogelijkheden zoveel als mogelijk moeten worden benut; niet alleen omdat moderne communicatiemiddelen steeds meer tot onze dagelijkse samenleving behoren, maar ook om met name de jongere doelgroepen te kunnen bereiken.

2. Raadscommunicatie

De (gemeente-)politiek is van en voor de burger, reden om als gemeente met deze burger op een juiste manier te communiceren.

Deze communicatie is tweeledig: enerzijds wil de raad graag informatie van de burger ontvangen om verantwoorde beleidskeuzes te maken, anderzijds wil de raad de burger graag informatie geven waardoor draagvlak voor beleidskeuzes kan worden verkregen.

Het is hierbij van belang dat burgers weten wat de rol van de gemeenteraad is en dat de gemeenteraad er is om de burger te vertegenwoordigen. Ook moet de gemeenteraad zichtbaar, herkenbaar en duidelijk zijn. Raadscommunicatie is daarvoor een belangrijk middel.

De coalitie wil de burger op een heldere en complete manier informeren met behulp van plaatselijke media, de gemeentelijke website en andere communicatiemiddelen.

Begin 2010 heeft de gemeenteraad het Raadscommunicatieplan vastgesteld. De daarin voorgestelde plannen zijn deels reeds in uitvoering (Raderaad, jongeren komen stemmen), andere worden gefaseerd opgepakt (optimalisatie website en BP-rubriek alsmede raad op locatie).

In de loop van de raadsperiode wordt een evaluatie van het Raadscommunicatieplan gehouden.

De coalitie acht het van belang om door middel van het Raadscommunicatieplan de communicatie met de burger voortdurend te verbeteren.

3. Dienstverlening

Betere dienstverlening en minder regels. Dat is kort samengevat de ambitie waar wij voor staan. Niet dat onze dienstverlening niet goed is, maar het kan altijd makkelijker worden gemaakt. Door slimme toepassing van ICT.

Door duidelijk te zijn over wat burgers wel en niet van de gemeente mogen verwachten. Door geen overbodige handelingen aan burgers en bedrijven te vragen.

Wij onderschrijven volmondig de “5 beloften aan de burger” die door VNG en ministerie van BZK zijn geformuleerd als uitgangspunt voor overheidsdienstverlening. Deze beloften zijn:

- Onze dienstverlening is mensgericht;
- Burgers kunnen hun zaken snel en zeker regelen;
- Altijd de juiste deur: optimale ketensamenwerking;
- We vragen gegevens slechts eenmaal op;
- We zijn transparant en aanspreekbaar.

Om dit wáár te maken zijn nog de nodige maatregelen nodig. Deze zijn opgeschreven in het Realisatieplan Egem-i dat door de Middelsee Gemeenten is vastgesteld. Wij vinden dat dit Realisatieplan krachtig uitgevoerd moet worden. Investeren in betere dienstverlening is investeren in het vertrouwen van burgers in de overheid. En in efficiënter werken, waarmee tijd en geld vrijgemaakt wordt voor andere zaken die we belangrijk vinden.

Voor alle dienstverlening is wat ons betreft het uitgangspunt, dat burgers zelf moeten kunnen uitmaken hoe zij zaken met de gemeente doen: digitaal of via het ‘gewone’ loket in het gemeentehuis.

Om te weten of we ‘de goede dingen doen en de dingen goed doen’ doet de gemeente tweejaarlijks onderzoek naar klanttevredenheid. Wij vinden dat aangesloten moet worden bij de landelijke benchmark voor gemeenten die o.a. door de VNG ontwikkeld is. Daarmee zijn onze prestaties breed te vergelijken met die van andere gemeenten.

4. Gemeenschappelijke regelingen

In samenspraak met het VFG-bestuur is vorig jaar door de Friese Griffierskring een voorstel met een bijbehorend protocol ontwikkeld om de rol en de positie van de gemeenteraden bij de gemeenschappelijke regelingen te versterken. Hiermee wordt nadrukkelijk beoogd om als gemeente meer grip te krijgen op het beleidsmatige en financiële reilen en zeilen bij de gemeenschappelijke regelingen.

Door de raad is hiermee van harte ingestemd. De raad heeft daarbij aan het college verzocht om voor de implementatie van de nieuwe werkwijze een plan van aanpak aan de raad voor te leggen. Wij gaan ervan uit dat het college op korte termijn aan dit verzoek zal voldoen.

PROGRAMMA 1 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

De coalitie vindt een rustige en veilige leefomgeving een voorwaarde voor het goed functioneren van de samenleving. De coalitie constateert dat de gemeente het Bildt een veilige gemeente is. Dat neemt niet weg dat wij voortdurend alert moeten blijven als het gaat om openbare orde en veiligheid.

Het is van belang dat de gemeente zich inzet voor onder meer de sociale veiligheid, samen met andere (keten)partners (bijvoorbeeld vanuit jeugdzorg, gezondheidszorg, onderwijs, werk en inkomen en openbare orde en veiligheid).

Deze ketenpartners hebben samen met de gemeente de taak deze sociale veiligheid te bevorderen, zowel de objectieve veiligheid (afname van de kans dat zich een feitelijke gebeurtenis – bijvoorbeeld diefstal, vernieling – voordoet die de veiligheid aantast) als de subjectieve veiligheid (het veiligheidsgevoel van burgers).

De integrale veiligheidszorg wordt vastgelegd in de Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid, waarin ook de resultaten van de Veiligheidsmonitor worden meegenomen.

Ten aanzien van de rampenbestrijding en crisisbeheersing treedt per 1 juli 2010 de Wet op de Veiligheidsregio in werking. Deze heeft een verbeterde organisatie van de rampenbestrijding tot doel. De coalitie wil een inventarisatie van de gevolgen van de hierin verwoorde regionalisering van de brandweezorg, met name met het oog op de betrokkenheid van de vrijwilligers die nu bij de brandweer actief zijn.

PROGRAMMA 2 VERKEER EN OPENBARE RUIMTE

Verkeer en Vervoer

De gemeente het Bildt is al enige jaren actief met het Duurzaam Veilig principe. Voor de coalitie is verkeersveiligheid één van de punten waaraan prioriteit moet worden gegeven. Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan 2009-2015 (GVVP) is daarin leidend.

Kernpunten zijn:

- objectieve en subjectieve verkeersveiligheid
- faciliteren van verplaatsingsbehoeften van personen en goederen
- bijdragen aan ruimtelijke en economische ontwikkelingen beperken van schade aan natuur, landschap en milieu en bevorderen kwaliteit van de leefomgeving

De huidige situatie van de Attesweg rechtvaardigt een hoge prioriteit; de keuze uit de drie te onderzoeken varianten zal worden gemaakt op basis van veiligheid en kosten/baten.

In het kader van de ombuigingen is het wenselijk de projecten in het Uitvoeringsprogramma van het GVVP op prioriteit te beoordelen.

PROGRAMMA 3 ECONOMISCHE ZAKEN

1. ECONOMISCHE ZAKEN (KERNWINKELGEBIED)

St.Annaparochie is een regionaal centrum. Deze centrumfunctie biedt kansen voor o.a. economische zaken. De coalitie vindt het belangrijk om deze regiopositie te behouden, doch wil ook initiatieven ondersteunen die deze functie versterkt en uitbreidt.

Om het aantal bezoekers en consumenten te vergroten, zal hierbij aandacht moeten zijn voor zowel de kwantiteit (breed winkelaanbod, horecaondersteuning) als de kwaliteit (modern winkelaanbod).

2. BEDRIJVENTERREIN “DE WISSEL”

Bedrijventerrein De Wissel in St.-Annaparochie vervult een belangrijke rol in de regionale positie van de gemeente het Bildt. Het is van belang om te blijven inspelen op de ontwikkelingen waardoor dit bedrijventerrein kan groeien, zowel qua kwaliteit als kwantiteit (vierkante meters). De regiopositie geeft de mogelijkheid om kavels op voorraad te houden. De primaire focus zal dan ook liggen op uitbreiding van De Wissel. Aangezien bedrijvigheid een positieve invloed heeft op werkgelegenheid, leefbaarheid, detailhandel en verder, vindt de coalitie het van belang dat er met betrekking tot eerdergenoemde locatie voldaan moet worden aan vraag en aanbod.

PROGRAMMA 4 ONDERWIJS

1. BASISONDERWIJS

Met ondersteuning van een extern adviesbureau wordt momenteel gewerkt aan de opstelling van een toekomstvisie voor het basisonderwijs en in samenhang daarmee de ontwikkeling van een nieuw Integraal Huisvestingsplan voor de jaren 2011 t/m 2014. De planning is dat deze beleidsinstrumenten kort na de zomervakantie aan de raad kunnen worden voorgelegd.

Bij de op te stellen toekomstvisie zullen alle mogelijke ontwikkelingen op het terrein van het basisonderwijs worden betrokken. In elk geval komen daarbij aan bod:

- onderwijskundige ontwikkelingen (b.v. passend onderwijs)
- ontwikkelingen op huisvestingsgebied
- verbindingen van het basisonderwijs naar peuterspeelzaalwerk en kinderopvang
- brede-schoolgebeuren
- kleine scholenproblematiek versus samenwerkingsconstructies

Vooruitlopend op de uitkomsten van de toekomstvisie stellen wij ons, wat het aantal scholen betreft, op het standpunt dat in ieder dorp (m.u.v. Westhoek) op termijn in elk geval een basisonderwijsvoorziening in stand moet blijven, zo mogelijk en zo nodig door een bepaalde vorm van samenwerking tussen openbaar en bijzonder onderwijs.

2. ONDERWIJSCAMPUS VOORTGEZET ONDERWIJS

De coalitiepartijen zien de bouw van een onderwijscampus als een investering voor de toekomst.

Het voortgezet onderwijs is van groot belang voor onze gemeente en de regio.

De scholen onderkennen het belang om de positie te versterken en zijn met dat doel voor ogen bereid te komen tot een “robuuste samenwerking”. Een nieuwe onderwijsvoorziening/campus zal de samenwerking tussen beide scholen versterken waardoor voor elk van de scholen, met een eigen identiteit, een win-win situatie ontstaat. Een visie, door beide scholen opgesteld, ligt hieraan ten grondslag. Door bundeling van krachten kan er een eigentijdse en goed toegeruste en toekomstbestendige onderwijsvoorziening tot stand komen.

In geval van realisatie van de Campus wordt er naar gestreefd het aanbod van middelbaar onderwijs te verbreden. Avondactiviteiten zoals cursussen en trainingen voor bedrijven behoren tot de mogelijkheden. Dit alles moet leiden tot een aantrekkelijk gebied voor onderwijs, sport en leefomgeving.

Daarnaast zal een nieuwe moderne onderwijsvoorziening een grote impact kunnen hebben op wonen/werken/werkgelegenheid/detailhandel/sportvoorziening De Bildtse Slag etc.

Onder voorwaarde van de door de raad met raadsbesluit van 29 oktober 2009 vastgestelde financiële kaders, zal de coalitie zich inzetten voor het realiseren van een nieuwe onderwijsvoorziening op de locatie Dirk Janszstraat.

In geval van het niet doorgaan van deze onderwijsvoorziening zal nader beraad plaats moeten vinden over de huisvestingsproblemen van de Ulbe van Houtenschool.

PROGRAMMA 5 CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

1. RECREATIE & TOERISME

De sector Recreatie en Toerisme biedt economische mogelijkheden voor onze gemeente. Recreatieve en toeristische ontwikkelingen moeten enerzijds economische impulsen genereren, anderzijds de leefbaarheid voor onze eigen inwoners vergroten. Wij zetten in op een beleid dat past bij aard en schaal van onze gemeente en tevens passend binnen een verantwoord milieubeleid. Het in Middelseeverband vastgestelde visiedocument zal daartoe worden vertaald in activiteitenprogramma's.

Speerpunten zijn:

- Openheid en weidsheid van ons landschap
- De rust en de ruimte
- Het Bildts cultuureigene

De Noordelijke Elfstedenvaarroute vormt een aanjager voor recreatie en toerisme in onze gemeente. Het ontwikkelen van projecten zoals de Dwinger, Zwarte Haan en aantakkingen van de dorpen aan deze Noordelijke Elfstedenvaarroute zal in samenwerking met Regio in Actie en particuliere initiatieven voortvarend moeten worden opgepakt.

De coalitie onderschrijft het grote belang van promotie van het gebied, de gemeente en het aanbod in het kader van recreatie en toerisme. In samenwerking met omliggende gemeenten zal met behulp van de naam “De Friese Waddenkust” hieraan uitvoering moeten worden gegeven.

2. SPORTNOTA

Er gebeurt veel op het gebied van sportbeleid in de gemeente. Elk dorp heeft meerdere sportverenigingen, die met behulp van vele vrijwilligers een belangrijke bijdrage leveren aan het leefklimaat. Sport heeft een belangrijke maatschappelijke functie en is onderdeel van meerdere beleidsterreinen zoals Jeugd/Onderwijs en Sport en het Gezondheidsbeleid. Daarnaast doen we mee met het Breedtesportproject Go4-Sport, waarbinnen veel activiteiten plaatsvinden en waar goede impulsen van uit gaan.

Goede sportvoorzieningen en accommodaties zijn tot nu toe voor de gemeenteraad van groot belang geweest. Maar ook sportvoorzieningen zullen onderdeel uitmaken van de overwegingen en discussies over krimp, dorpsvisies en de ombuigingsoperatie. De Sportnota is echter verouderd en vastgesteld beleid is niet integraal gebundeld. De coalitie vindt dat in 2010 een start met een geactualiseerde en integrale Sportnota moet worden gemaakt.

3. CULTUURNOTA

De coalitie ondersteunt initiatieven op het gebied van cultuur als deze een positieve bijdrage leveren aan het imago van het Bildt. Cultuur is van grote betekenis binnen onze leefomgeving (toneel, koren/korpsen, muziekbands, beeldende kunst etc.) en kan tevens van invloed zijn op recreatie, toerisme en economische bedrijvigheid.

De coalitie wil dat het culturele aanbod in onze gemeente breed en divers van aard is. Hierdoor worden zoveel mogelijk doelgroepen bereikt en wordt de gemeenschapszin bevorderd.

Om cultuur in onze gemeente blijvend te stimuleren en te ondersteunen, wil de coalitie dat er in deze raadsperiode een geactualiseerde Cultuurnota wordt opgesteld. Hierin moet o.m. aandacht zijn voor behoud en stimulering van de eigenheid en het streekeigene van de Bildtse cultuur.

De Kulturele Raad 't Bildt dient bij de totstandkoming van deze nota een belangrijke rol te spelen.

4. TAALBELEID (BILDTS/FRYSK)

De coalitie vindt dat het gebruik van de Bildtse en Friese taal in onze gemeente moet worden behouden en gestimuleerd.

De nota Bildts/Fries moet worden geactualiseerd, waarbij onder meer gedacht kan worden aan de volgende kernpunten:

- Onderzoek naar gebruik Bildts en Frysk in het gemeentelijk (schriftelijk) verkeer
- Stimulering van het gebruik van Bildts en Frysk in de openbare ruimte
- Bewustwording gebruik eigen taal, wat het behoud daarvan bevordert
- Stimulering van de basisscholen om aandacht te besteden aan het Bildts in hun taalbeleidsplan (Frysk is al verplicht).

PROGRAMMA 6 SOCIALE VOORZIENINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVELENING

1. JEUGDBELEID

In de eind 2008 raadsbreed vastgestelde kadernota integraal jeugdbeleid “Jeugd in Beeld” worden doelstellingen benoemd op de vele beleidsterreinen die een relatie hebben met jeugd en jeugdbeleid. De coalitiepartijen zullen de gestelde doelen en het tijdsplan uit de nota aanhouden en volgen. Als het enigszins mogelijk is, wordt een tweejaarlijkse Kinder- en/of Jeugdgemeenteraad ingesteld.

2. OUDERENBELEID/WMO

De gemeente krijgt te maken met verdere verschuivingen op het gebied van WMO en AWBZ. Verdere versoering met name op het gebied van begeleidingsmogelijkheden vanuit de AWBZ en meer verantwoordelijkheden voor de gemeente. De organisatie van thuiszorg en hulpmiddelen wordt uitgevoerd door de gezamenlijke Sociale Dienst. Als het gaat om het bevorderen van het meedoen van mensen in de samenleving en ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers kan de gemeente eigen inzet tonen. De coalitie wil beter inzicht krijgen in (financiële)mogelijkheden vanuit het Rijk op deze terreinen en op basis daarvan invulling geven aan een actieve inzet op alle aandachtsvelden van de WMO.

Op dit moment is er veel discussie over de marktwerking en aanbesteding op deze terreinen. De coalitie zal de vinger aan de pols houden en, waar mogelijk, gebruik maken van versoepelde en andere vormen van contracteren.

Veel WMO beleid heeft raakvlakken met het ouderenbeleid. Gezien bovenstaande ontwikkelingen moet een actuele nota ouderenbeleid in 2010 gerealiseerd worden.

PROGRAMMA 7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

1. WINDMOLENS, GAS- EN ZOUTWINNING

De coalitie zal zich verzetten tegen grootschalige windenergieprojecten. Bestaande clusters kunnen worden benut voor opschaling als daardoor (solitaire) windmolens uit het landschap verdwijnen. De coalitie is tevens tegen de plannen windmolens te plaatsen aan de randen van de oude Middelsee.

Gas- en zoutwinning is in verband met de hoogwaardige landbouw in onze gemeente niet wenselijk. We denken daarbij aan de problemen die kunnen ontstaan in de landbouw en aan risico's van verzilting door bodemdaling.

Vestiging van glastuinbouw in onze gemeente blijft ongewenst vanwege aantasting van het landschap.

2. DUURZAAMHEID

De duurzaamheidsnotitie welke tot stand gekomen is in samenwerking met externe partijen is veelomvattend en ambitieus.

Zoals in deze nota reeds is aangegeven, nodigen wij het college uit om een plan van aanpak op te stellen ten behoeve van de realisering van de acht speerpunten. Hierin zullen de kosten, baten en tijdpad van de speerpunten verder uitgewerkt moeten worden.

Daarbij zullen wellicht in het kader van de noodzakelijke ombuigingen, met betrekking tot de geformuleerde speerpunten de nodige prioriteiten moeten worden gesteld.

Er moet uiteindelijk naar worden gestreefd uitvoering te geven aan de gehele notitie.

PROGRAMMA 8 RUIMTELIJKE ORDENING EN VOLKSHUISVESTING

1. VOLKSHUISVESTING

De ruimtelijke planning van woningbouw in de gemeente is decennialang gericht geweest op groei. De ontwikkelingen van deze tijd maken dat grootschalige plannen niet meer aan de orde zijn; maatwerk is geboden

Het alleen benoemen van ontwikkelingen zoals krimp, vergrijzing enz. biedt geen oplossing.

Er moet naar worden gestreefd om tijdig invulling te geven aan de wooneisen en behoeften van inwoners voor nu en in de toekomst, bijvoorbeeld levensloopbestendige woningen.

Er dient aandacht te zijn voor leefbaarheid, een divers aanbod voor alle doelgroepen en duurzame woningbouw met kwaliteit als uitgangspunt.

Om kwaliteit te borgen en te behouden zal er in plaats van ons richten op uitbreidingsplannen, juist gekeken moeten worden naar inbreidingsmogelijkheden.

Om verpaupering en langdurige leegstand te voorkomen zullen in samenwerking met de Verenigingen van Plaatselijk Belang, woningcorporatie Wonen Noordwest Friesland en de gemeente gewenste ontwikkelingen op gang moeten worden gebracht. De gemeente heeft de exclusieve taak om daarin de regie te voeren. Het is van belang om te komen tot een duurzaam evenwicht op de woningmarkt.

2. RUIMTELIJKE ORDENING

De coalitie ziet het karakteristieke Bildtse landschap als bijzonder. Het in de zestiende eeuw ingedijkte land heeft vrijwel unieke kenmerken die elders in Nederland en zelfs op de hele wereld amper te vinden zijn.

Wij vinden het van groot belang die bijzondere structuur van het Bildtse landschap te bewaren. Onze gemeente met zijn rust en ruimte moet gekoesterd worden.

Tegelijkertijd sluiten wij onze ogen niet voor ontwikkelingen die gaande zijn en onomkeerbaar zijn. Met name op landbouwgebied, de reden van het ontstaan van het Bildt, zijn er twee ontwikkelingsrichtingen. Enerzijds schaalvergroting (gespecialiseerde landbouw met grote bedrijven), anderzijds verbreding (nevenactiviteiten, zoals bijvoorbeeld recreatie en zorg).

Wij willen daar rekening mee houden. Het bestemmingsplan buitengebied is hierin leidend.

Uitgangspunten zijn:

- Het behoud van de mogelijkheden voor de landbouw om zich te ontwikkelen naar hedendaagse eisen vanuit de landbouw.
- Duurzame ontwikkeling.
- Maatschappelijk verantwoord ondernemen. Waar het maar even mogelijk is, streven wij naar uitbreiding van natuur en naar behoud van de karakteristieke elementen in het landelijk gebied.

Afsluiting

Met het voorliggende akkoord heeft de coalitie er bewust voor gekozen om niet bij voorbaat alles “dicht te timmeren”, maar om zowel voor de coalitie als de oppositie de ruimte te laten voor nadere standpuntbepaling en onderlinge afstemming over ontwikkelingen en actuele zaken die zich in de komende raadsperiode zullen voordoen. De coalitie spreekt tenslotte de hoop uit dat binnen de gemeenteraad op een vruchtbare en constructieve wijze zal worden samengewerkt in het belang van de gemeente en haar bewoners.

St.-Annaparochie, april 2010.

Namens het CDA het Bildt.
G.M. de Boer-Zoodma

Namens de Werkgroep het Bildt.
L.P. van Noord.